

változtatások révén olyan mértékű természeti, de akár ipari katasztrófához¹⁶ vezethetnek, mely esetekben egyetlen perc tétovázás is végzetes következményekkel járhat.

Magyarországnak a nemzetközi szerződésekben - pl. NATO Szerződés 5. cikkelyében¹⁷ - foglalt kötelezettségeiből fakadóan aktívan hozzá kell járulnia a kollektív védelem és biztonság fenntartásához. Látnunk kell azonban hogy az ezekben a nemzetközi szerződésekben foglalt kötelezettségek milyen hatással is vannak államunk saját védelmének fenntartásában.

A missziók olyan felkészültséget és képzettséget mutató katonákat követelnek meg, akik ezt csak összetett képzésük során sajátíthatják el. De ha katonáink elmennek külföldre szolgálatot teljesíteni, akkor ki marad itthon? Kikre támaszkodhat az átlag állampolgár, amikor baj van? A tartalékos rendszerre? Azokra az állampolgárokra, akik még életükben nem láttak homokzsákokat vagy esetleg fegyvert élőben, közelről? Mi történik akkor, ha ténylegesen valamilyen veszély fenyegeti az országot? Hogyan lehet mindezt felkészülni?

A civil és katonai együttműködés erősítése azért is nagy jelentőségű, mert - különösen hazánk vonatkozásában - a múlt béklyóinak megtörése csak úgy érhető el, ha a korábban zárt, erősen militarizált, parancsuralmi szervezetek megnyílnak az állampolgárok felé. Ez úgy érhető el a legkönnyebben, ha közösen, együttműködve dolgoznak együtt hivatásosok és civilek, ha megfelelő tájékoztatás mellett, közös kiképzéseken vesznek részt.

Ahogy az az eddigiekből is kitűnik a honvédelem csakis komplex rendszerként értelmezhető, melynek civil elemeit a védelmi igazgatás, a polgári védelem, a katasztrófavédelem, a nemzetgazdaság stratégiai erőforrása, katonai elemeit a Magyar Honvédség és a rendvédelmi szervek alkotják.¹⁸

3. HONVÉDELEM

„A *honvédelem* az ország külső fegyveres támadástól való megvédésével kapcsolatos elvek, szervezetek, tevékenységek és az azt meghatározó tényezők összessége. Össz nemzetközi ügy, célja az ország függetlenségének, területi épségének, alkotmányos rendjének, lakosságának és anyagi javainak megóvása, ami az ország összes élő, dologi és szellemi erőforrásainak felkészítésével és aktivizálásával valósul meg.”¹⁹ A hadtudományi lexikon ezen definíciója talán nem éppen naprakész, hiszen az 1995-ben, a Magyar Hadtudományi Társaság által kiadott mű megjelenése óta a honvédelem számos új területtel egészült ki, vegyük például a nemzetközi szerződésekből fakadó kötelezettségek teljesítését. Noha az csak közvetetten kapcsolódik a honvédelem szoros fogalmához, véleményem szerint mégis elválaszthatatlan. "A honvédelem nemzeti ügy, amelynek két alappillére a nemzeti önerő és a szövetségi együttműködés alkotják."²⁰

A hon- és országvédelem kialakításának legfontosabb alapelveiként kell meghatározni a nemzeti és osztársadalmi jelleg érvényesülését, a nemzetközi egyezmények tiszteletben tartását, a védelemre való törekvést és erő kifejtést, a működőképesség és arányosság egyensúlyának fenntartását, valamint a védelmi feladatok megoldásának nemzeti felelősségét.²¹ Mindezt a jogállamiság szem előtt tartásával, a demokratikus elveknek való megfelelés jegyében.

A honvédelem rendszerében meghatározhatók azok a legfontosabb funkciók, amelyek alapján működtethető:

¹⁶ Lásd Fukushima: <http://www.world-nuclear.org/info/safety-and-security/safety-of-plants/fukushima-accident/>

¹⁷ Lásd: <http://www.origo.hu/itthon/19990209azeszakatlanti.html>

¹⁸ Baán-Bors-Csiffáry-Hári-Szentes, 2014.

¹⁹ Katona András, 2009.

²⁰ Magyarország Nemzeti Katonai Stratégiája, 11. pont

²¹ Baán-Bors-Csiffáry-Hári-Szentes, 2014.

- az állam és a közigazgatás működtetése;
- a Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek alkalmazása, tevékenységük biztosítása;
- az állampolgárok létfeltételeinek, élet- és vagyonbiztonságának szavatolása;
- a nemzetgazdaság védelmi célú felkészítése;
- hozzájárulás a szövetség kollektív védelméhez.
- A fenti funkciók megvalósításának elemei:
- a védelemre felkészült és működőképes államszervezet, amelynek szerves része a védelmi igazgatás;
- a védelmi szükségleteket kielégíteni képes gazdaság;
- a lakosság védelmét biztosító polgári védelem és a válsághelyzetek kezelését végző katasztrófavédelem;
- a szövetségesi kötelezettségekből adódó jogok és kötelezettségek egysége;
- a fegyveres szervezetek tevékenységének demokratikus irányítása és tevékenységük ellenőrzése;
- a védelmi igényeket tudatosan elfogadó társadalom.²²

Magyarország Alaptörvényének 45. cikke részletesen meghatározza a Magyar Honvédség jogállását:

(1) Magyarország fegyveres ereje a Magyar Honvédség. A Magyar Honvédség alapvető feladata Magyarország függetlenségének, területi épségének és határainak katonai védelme, nemzetközi szerződésből eredő közös védelmi és békefenntartó feladatok ellátása, valamint a nemzetközi jog szabályaival összhangban humanitárius tevékenység végzése.

(2) A Magyar Honvédség irányítására - ha nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik - az Alaptörvényben és sarkalatos törvényben meghatározott keretek között az Országgyűlés, a köztársasági elnök, a Honvédelmi Tanács, a Kormány, valamint a feladat- és hatáskörrel rendelkező miniszter jogosult. A Magyar Honvédség működését a Kormány irányítja.

(3) A Magyar Honvédség közreműködik a katasztrófák megelőzésében, következményeik elhárításában és felszámolásában.²³

Mi sem mutatja jobban a Honvédség honvédelemben fennálló jelentőségét - összehasonlítva például a rendvédelmi szervekről szóló rendelkezéseivel -, mint az, hogy maga az Alaptörvény szabályozza. Ezzel összhangban a Honvédelmi törvény 35.§-ában tovább pontosítja:

(1) A Honvédség polgári irányítás alatt álló, függelmi rendszerben működő, békében az önkéntességen, rendkívüli állapotban és megelőző védelmi helyzetben az önkéntességen és az általános hadkötelezettségen alapuló állami szervezet. Egyes szervei törvényben meghatározott katonai igazgatási feladatokat is ellátnak.

(2) A Honvédség a feladatait a honvédelemben közreműködő más szervekkel együttműködve hajtja végre.

Mindezek tükrében a Nemzeti Biztonsági Stratégiában az alábbi kiegészítést teszi:

"A Magyar Honvédség Magyarország szuverenitása szavatolásának alapvető intézménye, nemzetközi szerepvállalásait tekintve a külpolitika megvalósításának egyik meghatározó eszköze. A Magyar Honvédség alapvető feladata, hogy az Alaptörvénnyel összhangban garantálja hazánk biztonságát, valamint hozzájáruljon szövetségeseink kollektív védelméhez. A Magyar Honvédségnek hazai és nemzetközi feladatai végrehajtása érdekében egyaránt rendelkeznie kell olyan korszerűen felszerelt és kiképzett erőkkel, továbbá rugalmas, hatékonyan alkalmazható, telepíthető és fenntartható képességekkel, amelyek lehetővé teszik az ország területének és szuverenitásának megvédését, továbbá a NATO keretei között

²² Baán-Bors-Csiffáry-Hári-Szentes, 2014.

²³ Magyarország Alaptörvénye, 45. cikk

folytatott kollektív védelemhez, valamint az ENSZ, a NATO, az EU és az EBESZ nemzetközi béketámogató, stabilizációs vagy humanitárius műveleteihez történő hozzájárulást. A Magyar Honvédségnek rendelkeznie kell olyan képességekkel is, amelyekkel tevékenyen hozzájárulhat a természeti vagy ipari katasztrófák következményeinek felszámolásához."²⁴

A Honvédelmi törvény alapján a Honvédség feladatait az alábbiak szerint határozhatjuk meg, melyeket így két csoportra oszthatunk fel: fegyverhasználati joggal és anélkül ellátott feladatok.

(1) A Honvédség fegyverhasználati joggal látja el a következő feladatokat:

- a) a Magyarország függetlenségének, területének, légterének, lakosságának és anyagi javainak külső támadással szembeni fegyveres védelme,
- b) a Szent Korona és a hozzá tartozó egyes jelvények őrzése és védelme,
- c) a szövetségi és nemzetközi szerződésből eredő egyéb katonai kötelezettségek - különösen a kollektív védelmi, békefenntartó és humanitárius feladatok - teljesítése,
- d) a honvédelem szempontjából fokozott védelmet igénylő létesítmények őrzése és védelme,
- e) egyes kijelölt létesítmények őrzése és védelme,
- f) részvétel a szükségállapot idején az erőszakos cselekmények elhárításában (a továbbiakban: felhasználás),
- g) talált robbanótestek tűzszerészeti mentesítése, és egyéb tűzszerészeti feladatok térítés ellenében való végrehajtása.

(2) A Honvédség fegyverhasználati jog nélkül látja el a következő feladatokat:

- a) közreműködés a katasztrófavédelemmel összefüggő feladatok végrehajtásában,
- b) katonai szakértelmet és speciális eszközöket igénylő feladatok ellátása,
- c) részvétel az állami protokolláris feladatok teljesítésében,
- d) közreműködés a nemzetközi megállapodásban vagy jogszabályban meghatározott hadisírok, katonai és hősi emlékművek fenntartásával kapcsolatos feladatok végrehajtásában és a kegyeleti tevékenységben,
- e) közreműködés az állami közfoglalkoztatás feladatainak végrehajtásában.²⁵

Az új kihívásokra tekintettel született meg a Nemzeti Biztonsági Stratégiára alapozva a Magyarország Nemzeti Katonai Stratégiájáról szóló 1656/2012. (XII. 20.) Korm. határozat²⁶, mely szerint "A Nemzeti Katonai Stratégia célja, hogy Magyarország Alaptörvényével, a védelmi szféra tevékenységét meghatározó jogszabályokkal, az Észak-atlanti Szerződés Szervezetének (a továbbiakban: NATO) Stratégiai Konceptiójával, valamint az Európai Biztonsági Stratégiával összhangban, továbbá a Nemzeti Biztonsági Stratégiában lefektetett elvek alapján kijelölje azokat a stratégiai szintű célkitűzéseket, irányokat, eszközöket és forrásokat, amelyek révén a Magyar Honvédség teljesítheti küldetését."²⁷ A stratégia a Honvédség jövőképét vázolja fel. A stratégia megalkotói már világosan felismerték, hogy "csak erős, magabiztos, önmagára joggal büszke haderővel tudunk hazánk, Európa és a NATO szolgálatára lenni."²⁸ 61-66. Pontjaiban szintűgy nyomatékosítja a Honvédelmi törvényben meghatározott feladatokat is.

"61. A Magyar Honvédség alapfeladata – önállóan vagy szövetségi keretek között – Magyarország függetlenségének, területének, légterének, lakosságának és anyagi javainak külső támadással szembeni fegyveres védelme. Ehhez szükség van a Magyarországot közvetlenül és közvetve érintő katonai fenyegetések érzékelésére, a megfelelő visszatartó képesség kialakítására, és szükség esetén a katonai fenyegetések kivédésére.

²⁴ Magyarország Nemzeti Biztonsági Stratégiája, 44. pont

²⁵ 2011. Évi CXIII. Törvény 36.§

²⁶ Lásd: http://www.kormany.hu/download/a/40/00000/nemzeti_katonai_strategia.pdf

²⁷ Magyarország Nemzeti Katonai Stratégiája, előszó

²⁸ Magyarország Nemzeti Katonai Stratégiája, előszó

62. Alapfeladatának ellátásával összefüggésben fontos feladat a szövetséges országok erői részére történő befogadó nemzeti támogatás megszervezése és biztosítása. A Magyar Honvédség további fontos feladata a polgári légi járművek fegyverként történő alkalmazásának megakadályozása.

63. Magyarország ENSZ-, NATO-, EU-, valamint az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezeti (a továbbiakban: EBESZ) tagságával járó felelőssége a szövetségesi és egyéb nemzetközi kötelezettségek – különösen a kollektív védelmi, válságkezelési, humanitárius, valamint bizalom- és biztonságerősítő feladatok – teljesítése, amelyben döntő szerep hárul a Magyar Honvédségre. A nemzetközi kötelezettségek teljesítése hozzájárul a nemzetközi béke és biztonság – és ezáltal Magyarország biztonságának – erősítéséhez, és egyben növeli az ország nemzetközi tekintélyét.

64. A Magyar Honvédség közreműködik a természeti és ipari katasztrófák elhárításában, következményeinek felszámolásában, a humanitárius válságok kezelésében, valamint szükség esetén részt vesz a polgári hatóságok támogatásában. Ellát tűzszerészeti, valamint egyéb katonai szakértelmet és speciális eszközöket igénylő feladatokat, továbbá biztosítja egyes kijelölt kritikus infrastruktúra létesítmények őrzését és védelmét.

65. A Magyar Honvédség mindezen felül biztosítja a nemzetközi katonai kapcsolatok fenntartását, a Szent Korona őrzését és védelmét, részt vesz az állami protokolláris – köztük a Sándor-palotával kapcsolatos – feladatok ellátásában, közreműködik a katonai hagyományörzésben, valamint az állami céltartalékolás és közfoglalkoztatás feladatainak végrehajtásában.

66. A Magyar Honvédség feladatai ellátása érdekében háborús, válságkezelő, valamint békeidőszaki tevékenységek végrehajtására készül fel."

A megannyi felsorolt szabályozás éppen azt a célt szolgálja, hogy a Honvédség megújult, sokrétű feladatait egyértelműsítse, területeit meghatározza. Mindebből egyértelműen látszik, hogy a honvédelemben a Honvédség szerepe a mai napig nem csökkent a biztonsági kihívások merőben új iránya ellenére sem.

Ugyancsak nélkülözhetetlen annak vizsgálata is, hogy mindebben hol és hogyan működhet közre a honvédelem tárgya, az állampolgár, milyen kötelezettségeket, jogokat állapít meg számára a szabályozás.

Az Alaptörvény alapján "minden magyar állampolgár köteles a haza védelmére"²⁹, "A honvédelemre való felkészülésben és a honvédelmi feladatok végrehajtásában a törvényben meghatározott keretek között a törvény alapján létrehozott jogalanyok és minden Magyarországon tartózkodó ember a szolgáltatások, az állampolgárok pedig a személyes szolgálat teljesítésével vesznek részt."³⁰ Ennek megfelelően a honvédelmi kötelezettségek rendszere az alábbiakra tagozódik azzal a megkötéssel, hogy "a honvédelmi kötelezettségek teljesítése az érintettek számára békében nem okozhat aránytalan megterhelést vagy hátrányt"³¹:

- a) Hadkötelezettség, mely kizárólag két, katonai vonatkozású különleges jogrendben, a megelőző védelmi helyzetben és a rendkívüli állapotban vezethető be, tehát békeidőszakban ezzel kapcsolatosan az állampolgárokat semmilyen személyes kötelezettség nem terheli. A katonai szolgálatot a Honvédségnél kell teljesíteni. a hadkötelezettséggel összefüggő adatszolgáltatási, bejelentési és megjelenési kötelezettségre, a nyilvántartásra és a sorozásra, valamint a honvédelmi célú adatkezelésre vonatkozó szabályokat a 2013. évi XCVII. törvény határozza meg. A katonai szolgálatnak két fajtáját különböztethetjük meg: a fegyveres és a fegyver nélküli katonai szolgálatot. "A fegyveres katonai szolgálat célja a nemzeti és

²⁹ Alaptörvény XXXI. Cikk (1) bekezdése

³⁰ 2011. Évi CXIII. Tv. 1.§ (3) bekezdése

³¹ 2011. évi CXIII. tv. 1.§ (4) bekezdése

szövetségi védelmi feladatok végrehajtása érdekében a hadkötelesek kiképzése, felkészítése a katonai feladatokra és a Honvédség védelmi képességének erősítése. A fegyver nélküli katonai szolgálat célja a Honvédség fegyverhasználat nélküli feladataiban történő közreműködés és az ehhez szükséges felkészítés."³²

- b) Honvédelmi munkakötelezettség, amely alapján rendkívüli állapot idején a magyarországi lakóhellyel rendelkező, nagykorú, magyar állampolgárok honvédelmi munkakötelezettség teljesítésére kötelezhetők. Célja az ország működőképességének fenntartásában és helyreállításában történő részvétel, amelynek érdekében a kötelezettnek tartósan vagy időlegesen – képességeinek és egészségi állapotának megfelelően – fizikai vagy szellemi munkát kell teljesítenie a számára meghatározott munkahelyen. A honvédelmi munkakötelezettség nem terjed ki a Honvédség tényleges állományú tagjaira, kormánytisztviselőire és közalkalmazottaira, valamint a rendvédelmi szervek hivatásos állományú tagjaira, kormánytisztviselőire, köztisztviselőire és közalkalmazottaira.³³
- c) "A polgári védelem olyan összetársadalmi feladat-, eszköz- és intézkedési rendszer, amelynek célja katasztrófa, illetve fegyveres összeütközés esetén a lakosság életének megóvása, az életben maradás feltételeinek biztosítása, valamint a lakosság felkészítése azok hatásainak leküzdése és a túlélés feltételeinek megteremtése érdekében."³⁴ Ebből kiindulva a polgári védelmi kötelezettség alapján létrehozott polgári védelmi szervezetek humanitárius feladatokat látnak el, fegyveres vagy súlyos erőszakos cselekmények elhárítására nem használhatók fel.³⁵ A kötelezettséggel szembeni elvárásokat egyaránt megtaláljuk a Honvédelmi és a Katasztrófavédelmi törvényben is. A Honvédelmi törvény szerint "a fegyveres összeütközés miatt szükséges polgári védelmi feladatok ellátásának célja a lakosság életének megóvása, az életben maradás feltételeinek biztosítása, valamint az állampolgárok felkészítése azok hatásainak leküzdésére és a túlélés feltételeinek megteremtésére."³⁶ Ehhez kapcsolódó feladatok például a riasztás, az óvóhelyek létesítése, fenntartása és működtetése, elsősegélynyújtás, tűzoltás vagy a halottakkal kapcsolatos halaszthatatlan járvány- és közegészségügyi, továbbá kegyeleti és egyéb adminisztrációs feladatok ellátása. A Katasztrófavédelmi törvény a polgári védelmi kötelezettséget személyes kötelezettségként írja le, melynek célja az emberi élet és a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak védelme. A katasztrófavédelem polgári védelmi feladatai fokozatosan alakultak ki a korabeli légoltalmi feladatokból, és váltak a természeti vagy ember okozta katasztrófák megelőzését, és az azokkal szembeni védekezést szolgáló szervezeti, feladat- és intézkedési rendszerré. A rendszer működése abból az alapelvből indul ki, hogy az állampolgároknak joguk van a biztonságra, de annak megteremtésében nekik maguknak is tevékenyen részt kell venniük. Polgári védelmi feladat a törvény szerint így például a lakosság felkészítése a védekezés során irányadó magatartási szabályokra, a polgári védelmi szervezetek létrehozása és felkészítése, valamint a működéshez szükséges anyagi készletek biztosítása, védelmi célú építmények fenntartása vagy a veszély-elhárítási tervezés, szervezés.³⁷ Katasztrófaveszélyben, továbbá veszélyhelyzet idején ideiglenes polgári védelmi szolgálatot lehet elrendelni, amelynek időtartama egyhuzamban a 15 naptári napot nem haladhatja meg.

³² 2011. évi CXIII. tv. 4.§ (1) bekezdése

³³ 2011. évi CXIII. tv. 12.§-a

³⁴ 2011. évi CXXVIII. tv. 3.§ 20. pontja

³⁵ 2011. évi CXIII. tv. 11.§ (1) bekezdése

³⁶ 2011. évi CXIII. tv. 11.§ (2) bekezdése

³⁷ 2011. évi CXXVIII. tv. 52-53.§

- d) A gazdasági és anyagi szolgáltatások teljesítésére a honvédelmi és a katasztrófavédelmi feladatok ellátása érdekében mindenki kötelezhető.³⁸ A gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettség célja, hogy igénybevételevel biztosítsa "a Honvédség és a rendvédelmi szervek működéséhez szükséges anyagi javakat és szolgáltatásokat, az ország kormányzati és közigazgatási rendszerének zavartalan működését, a nemzetgazdaság működőképességét, szükség esetén a működőképesség helyreállítását, a fegyveres összeütközések időszakának polgári védelmi feladatai ellátását, az időszakos egészségügyi feladatok ellátását, valamint a szövetségi kötelezettség alapján feladatot végrehajtó szövetséges fegyveres erők ellátását."³⁹

Éppen ezért érdemes szem előtt tartani, hogy noha könnyen azonosíthatjuk a Magyar Honvédséget a honvédelemmel, az mégsem kizárólagosan a Honvédség feladata. "A biztonság összetett és elemei szorosan összefüggnek egymással, ezért a honvédelem ügyét nem lehet a biztonság más területeitől elválasztva, önmagában értelmezni. A biztonsági kihívások kezelése túlnyúlik az egyes szakminisztériumok hatáskörén, ezért összehangolt kormányzati együttműködést kíván meg."⁴⁰

4. A VÉDELMI IGAZGATÁS RENDSZERE⁴¹

A honvédelem komplexitása a védelmi igazgatási rendszerben mutatható be leginkább, hiszen a védelmi igazgatás a közigazgatás részét képező feladat- és szervezeti rendszer, amely az állam védelmi feladatainak megvalósítására létrehozott, valamint e feladatra kijelölt közigazgatási szervek által végzett végrehajtó, rendelkező tevékenység; magában foglalja a különleges jogrendre történő felkészülést, továbbá az említett időszakok és helyzetek honvédelmi, polgári védelmi, katasztrófavédelmi, védelemgazdasági, lakosság-ellátási feladatainak tervezésére, szervezésére, a feladatok végrehajtására irányuló állami tevékenységek összességét.⁴²

A védelmi igazgatás rendszerének kiépítése a rendszerváltásig nyúlig vissza, amikor is szükséges volt a korábbi honvédelmi bizottságokra épülő és elsősorban a katonai fenyegetettségre koncentráló struktúra felülvizsgálata, igazodás a jogállamiság alapjaihoz.

A védelmi igazgatás rendszerépítésének első szakasza az 1991 és 1995 közötti időszakra koncentrálódott. Ekkor működését a korábról örökölt szétagoltság jellemezte, ami a vertikálisan kiépített, egymástól elkülönült alrendszerek tovább élését jelentette. A területi védelmi igazgatás fővárosi és megyei bizottságaiban az elnöki funkciót a köztársasági megbízottak látták el, akik címzetes államtitkárként a közigazgatási hierarchiában közvetlenül a Kormánynak voltak alárendelve. Egy-egy köztársasági megbízott hatásköre két-három megyére terjedt ki, kivéve a fővárosban illetékességgel rendelkező köztársasági megbízottat. A köztársasági megbízottak – a fővárosi és megyei szinten egységes követelményrendszer szerinti – funkcionálásával és a közvetlen felügyelet gyakorlásával a védelmi igazgatás rendszere országos szinten stabilizálódott, döntő feltételét alkotta a védelmi felkészítés rendszere teljes átalakításának.

Az új rendszer kialakítása átfogó megközelítést igényelt, melynek alapelvei: kölcsönös átláthatóság és bizalom, folyamatos információcsere, szubszidiaritás, költséghatékonyság, naprakész kockázatelemzés, képességek hatékony felhasználása, duplikációk megszüntetése, képzés, felkészülés, tervezés összehangolása. Ennek érdekében szem előtt tartották, hogy a területi védelmi bizottságok szerepüket illetően a térségükben jelentkező védelmi helyzetek

³⁸ Baán-Bors-Csiffáry-Hári-Szentes, 2014.

³⁹ 2011. évi CXIII. tv. 13.§ (2) bekezdése

⁴⁰ Magyarország Nemzeti Katonai Stratégiája, 12. pontja

⁴¹ Baán-Bors-Csiffáry-Hári-Szentes, 2014.

⁴² 290/2011. (XII. 22.) Kormányhatározat, 1.§ n) pontja